

Legal Alert

Kara grzywny za beczynność organu administracji publicznej

Sierpień 2011

W 2010 r. sądy administracyjne odnotowały sześcioprocentowy wzrost liczby wniesionych skarg na beczynność organu – wynika z informacji przedstawionych przez Naczelnny Sąd Administracyjny. 12 lipca weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej „Nowelizacja”), która może sprawić, że już niedługo liczba ta wzrośnie.

Zmiany w prawie spowodują, że droga do ukarania organu za beczynność będzie szybsza i łatwiejsza niż dotąd. Nowelizacja zakłada, że sąd, uwzględniając skargę strony na beczynność organu, będzie mógł nie tylko - jak dotychczas - zobowiązać organ do podjęcia określonego działania, ale także nałożyć na niego grzywnę w wysokości do 10-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Przykładowo, w 2010 roku średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2 822,66 zł, a więc maksymalna wysokość nałożonej w bieżącym roku kary może wynieść aż 28 226,60 zł.

Kiedy skarga?

Skarga na beczynność organu administracji publicznej przysługuje stronie postępowania w przypadku, gdy organ nie podjął żadnych czynności w sprawie albo, wprowadził prowadził postępowanie, ale nie zakończył go wydaniem decyzji w terminie.

Jakie są terminy załatwiania spraw?

Terminy załatwienia spraw określa Kodeks postępowania administracyjnego. Co do zasady, załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Już w przypadku przekroczenia przez urzędnika tego podstawowego terminu, stronie przysługuje prawo złożenia zażalenia do organu wyższego stopnia, lub - jeśli brak jest organu nadrzędnego - wezwanie do usunięcia naruszenia prawa. Bez wcześniejszego złożenia zażalenia lub wezwania, strona nie może wnieść skargi do sądu. Wymóg ten pozostaje aktualny także po Nowelizacji. To, co uległo zmianie, to kształt dalszej procedury.

Co się zmieniło?

Do tej pory, aby sąd mógł nałożyć grzywnę na organ, strona musiała przejść przez długą i skomplikowaną procedurę: wnieść skargę na beczynność organu do sądu administracyjnego, poczekać na jej uwzględnienie, wezwać organ do wykonania wyroku uwzględniającego skargę i dopiero w razie jego niewykonania, wnieść skargę z żądaniem wymierzenia organowi grzywny. W rzeczywistości wymierzana przez sąd grzywna nie była więc karą za beczynność, lecz za niewykonanie wyroku sądowego.

Ten stan rzeczy zmienia się dzięki Nowelizacji. Przewiduje ona bowiem, że wniosek o wymierzenie organowi grzywny strona może wnieść do sądu już na etapie składania skargi na beczynność. Tym samym, sąd zbada nie tylko czy organ pozostawał beczynny, ale także czy beczynność została spowodowana zawinioną, czy też niezawinioną opieszałością organu i ewentualnie wymierzy grzywnę. Takie rozwiązanie zwiększy efektywność oddziaływania skarg na beczynność organów administracji państwowej.

Kontrowersyjne zmiany?

Po ogłoszeniu projektu ustawy zastanawiano się, czy słuszne jest przyjęte rozwiązanie sankcjonowania beczynności organu, a nie osoby, która rzeczywiście za nią odpowiada. Uznano jednak, że gdyby wprowadzono odpowiedzialność pracownika organu, Nowelizacja

mogłaby przynieść efekt odwrotny do zamierzonego. Urzędnicy mogliby bowiem unikać podejmowania jakichkolwiek działań i brania odpowiedzialności za decyzje, obawiając się ewentualnych konsekwencji.

Podważano także zasadność wyboru sankcji – grzywny, która uiszczana jest na rzecz Skarbu Państwa, a nie odszkodowania, z którego korzyść uzyskiwałby podmiot bezpośrednio dotknięty bezczynnością organu. Należy jednak zauważyć, że dochodzenie odszkodowania przez stronę, która poniosła szkodę w wyniku zaniechania władzy publicznej, w tym niewydania decyzji, jest już możliwe na gruncie Kodeksu Cywilnego. Jego wysokość, w przeciwieństwie do grzywny, nie jest ograniczona. Celem Nowelizacji jest natomiast zdyscyplinowanie organu, a kara grzywny jest sankcją, która w pełni realizuje to założenie.

Aleksandra Jankowska

+48 22 50 50 738

E-mail ►

